

Domènec Fita va crear especialment per a aquest dia.

La calidesa d'un ambient en què res no fou sobrer va ser un bon punt i final per a dos esdeveniments excepcionals que s'han gestat i preparat paral·lels per tal que convergissin en un mateix acte. Que només són mereixedores de tants esforços i d'actes tan excepcionals les persones excepcionals com Modest Prats ho van deixar entreveure les paraules de Mariàngela Vilallonga, que va dir referint-s'hi: «Ha tingut sempre les paraules adequades i justes per confortar-nos, per encoratjar-nos, per guiar-nos». Donem gràcies, tots nosaltres, a aquestes Paraules.

Daniel Ferrer

Edgar Morin, l'ètica de la comprensió

El filòsof i sociòleg Edgar Morin, considerat un dels intel·lectuals més brillants del panorama europeu actual, va ocupar entre el 10 i el 14 de juny la Càtedra Ferrater Mora de Pensament Contemporani, per tal d'oferir un curs sobre «Pensament complex i ètica».

Morin, que va iniciar la seva activitat intel·lectual en la immediata postguerra, s'ha caracteritzat per la seva voluntat d'establir uns models de pensament antidogmàtics que puguin oferir una lectura transversal del món a partir de diferents camps disciplinaris. El seu principal corpus de treball ha

estat recollit en cinc volums que porten per títol *La Méthode* i on estableix un mètode per pensar el món del coneixement, de les idees o més recentment per interrogar-se —en el seu últim treball publicat— sobre la constitució de la identitat humana. A part, Morin ha publicat treballs sobre diferents àmbits disciplinaris, com ara

l'Europa contemporània, el mite de la mort, o el cinema, i fins i tot ha recollit la seva experiència vital al costat de la resistència en un text de caràcter autobiogràfic anomenat *Els meus dimonis*.

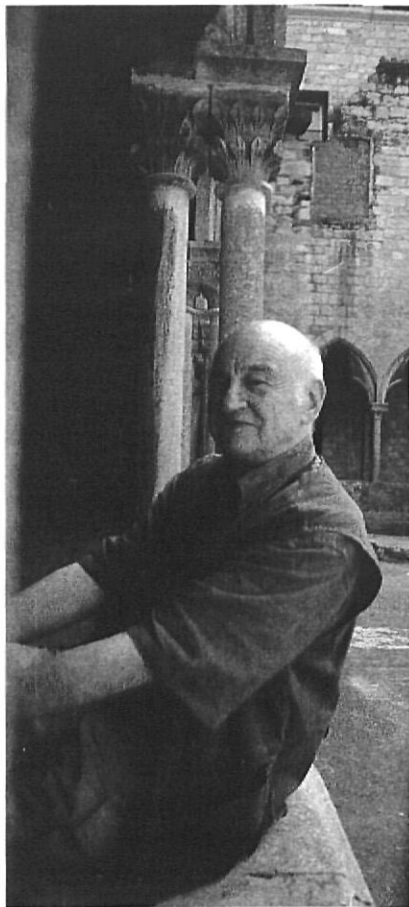
A llarg de les deu sessions que van compondre el seminari sobre «Pensament complex i ètica», Morin va intentar dur a

L'olor del llorer

Les espècies i les herbes que els bons cuiners administren amb ciència als plats que elaboren són la subtilesa del pensament transportada al menjar. Fins i tot la vianda rutinària, la ració de verdura bullida dels dies laborals amb el seu tall de carn corresponent, condimentada amb una mica de llorer o d'alfàbrega, amb un pols de pebre o un rajolí d'oli de sèsam, s'adorna delicadament amb una aroma imprecisa de terra fecunda i herbes mentolats que regala a la boca al·lucinacions boscatanes de sàtirs, fades i fetillers. La facultat del gust ha estat indispensable en l'evolució dels humans per garantir l'accés al somni i l'esperança, o per retenir la imatge de temps millors que el vapor d'un guisat amorosat amb nyores o safrà intensifica de manera semblant com el perfum d'encens contribueix a la revelació del misteri en les celebracions de l'epifania. El sabor refinat de l'espècia, quan és distingit al paladar com una aurèola despresa en l'engrunament pastós del menjar que masteguem, com un halo de benaurança que no nodreix, però que ho és tot, que és com la bondat del sant, el coratge del soldat, la tendresa maternal, la invisible qualitat sense la qual els cossos serien esquelets sense temperament; quan la fragància de l'espècia s'allibera entre els sucs que segreguen els menjars indignes amb què tot sovint ens alimentem, la vida pren de sobte tota la seva gravetat, torna a ser aquella experiència necessària que meravella conèixer encara que costi tantes penes i treballs.

El gaudi de tot allò que ens passa a vegades depèn d'apreciacions tan subtils i senzilles com les que procura a l'olfacte l'olor de llorer que escampa un sofregit. Potser per això ens agrada tant ser convidats a sopar a casa dels altres, perquè ens ofereixin condiments insòlits però apropiats, que sorprenguin el gust, que se'ns desconeguin a la boca, i que al mateix temps la satisfacin, com fan les bones amistats. Per això, també, sentim una decepció inexplicable quan a la taula d'un altre reconeixem sabors idèntics als que preparem a casa, com si confiant a celebrar la novetat, la descoberta, l'aprenentatge, haguéssim trobat la tristesa de què fugíem amagada en una cuina inesperadament consanguínia. S'entén que la gent tingui cada cop més tirada a la gastronomia que recorre al picant i l'acidesa, als contrastos forts de mel i sal, a l'alterança de textures cremoses i crostes cruixents; a la cuina elaborada amb sobresalts i efectismes astuts, una cuina exòtica que promet l'assalt a una vida trepidant. Ara ja no se'n fa prou, amb la humil fulla de llorer, amb la petita felicitat de retrobar el bosc entre les dents.

Eva Vázquez

Edgar Morin, al claustre de Sant Domènec de Girona.

terme un desplaçament del seu treball metodològic al voltant del pensament complex, entès com una forma de pensament que analitza la complexitat de la natura humana posant de relleu tots els seus aspectes contradictoris, fins al territori pròpiament dit de l'ètica. El filòsof es va mostrar partidari de reivindicar una ètica de la comprensió com a camí necessari per assolir la comprensió de la complexitat de l'individu. La comprensió ens porta a examinar totes les contradiccions, a veure com darrere de cada acció hi ha sempre alguna cosa que trontolla i que modifica l'equilibri entre els ésser humans i l'entorn social. Morin va desplaçar el concepte d'ètica cap al camp del coneixement per reflexionar, posteriorment, sobre l'ètica aplicada a la justícia o l'ètica

aplicada a la ciència. Sobre aquest darrer punt, Morin considera que mentre durant anys la ciència va poder gaudir d'una certa autonomia a la recerca del seu propi concepte de veritat, en els darrers temps ha hagut d'establir ponts amb l'ètica i la política per tal de poder marcar progressivament els seus límits. Al final del curs va insistir en el que anomena l'ètica de la perdició. El terme parteix de l'assimilació de la idea que l'individu es troba perdut dins d'un món que no li ha dit mai d'on ve, ni cap on va. Actualment, l'ésser humà es troba en una mena de cruïlla de la història en la qual es posa en evidència la fi d'una etapa i el naixement d'una de nova. En aquest parèntesi, l'individu ha d'assumir la seva pròpia perdició i buscar camins que li permetin lligar-se amb l'altre, establir lligams de solidaritat per combatre la seva solitud.

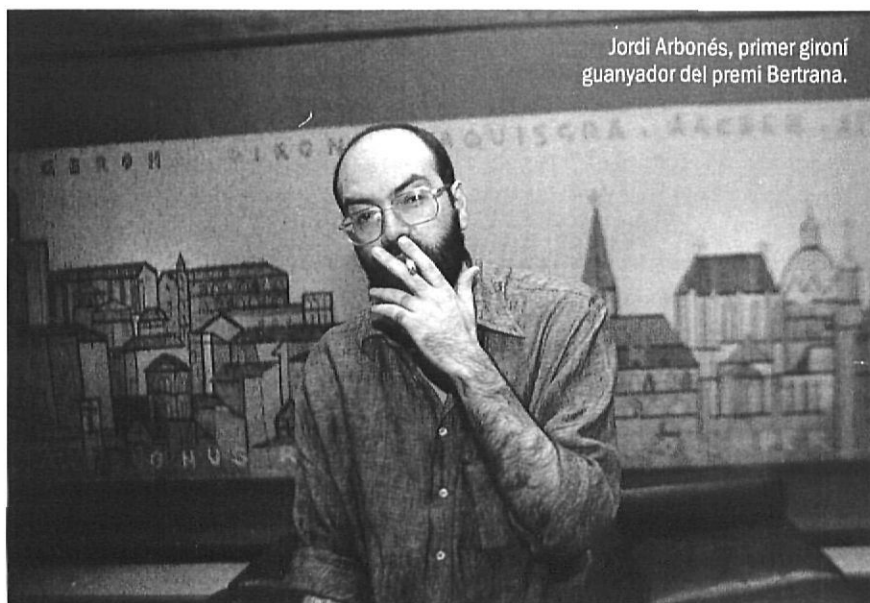
Àngel Quintana

Premis literaris a la Devesa

Per segon any consecutiu, la Fundació Bertrana va fer coincidir la mítica data del 21 de juny amb la del lliurament dels Premis Literaris de Girona, i ho va fer, altre cop, en el marc impagable de la Devesa.

La fórmula té moltes virtuts, i en són millor demostració els més de 300 assistents que varen voler tornar a encetar l'estiu participant en directe del que és una de les convocatòries adreçades als autors de textos en llengua catalana més atractives, tant pel prestigi que té, com per la varietat de gèneres que inclou, per l'alt volum de participants, per la seva generosa dotació econòmica i per la seva projecció mediàtica.

Presentat per l'actriu Rosa Boladeras, l'acte va iniciar-se amb un seguit de parlaments institucionals segurament inevitables, però clarament sobredimensionats. A

Jordi Arbonés, primer gironí guanyador del premi Bertrana.